

PIF SKIPAFELAGIÐ FØROYAR



• TØRSHAVN •

TELF.: 171 & 209 — TELEGR.: SKIPAFELAGIÐ

Føroyskir keypmenn eiga at flyta
sitt góds til og frá Danmark við

Tjaldrinum

og til og frá Onglandi við

Havhestinum

Allir Føroyingar, ið ferðast til Danmarkar, eiga at nýta
„Tjaldur“ og harvið styðja føroyskt framtakssemi.

Greinligari frágreiðu við at venda sær til

Pi Skipafelagið Føroyar,

Tórshavn.

Køb færøsk Margarine!

Det er baade
den bedste
og den billigste.

Als Thorshavns Mælkeforsyning
& Margarinefabrik.

Sækketvistlærred 48 Øre

Et Parti svært, ublegget realiseres mindst 20 m.
samme Kvalitet 125 cm. bred 96 Øre pr. m. Ubl. Skjorter 200 Øre
i lille og middel Størrelse, stor 225 Øre, svære uldne Herresokker
100 Øre, svært ubl. Flanel 70 cm. bred 65 Øre pr. m. Viskestykker
36 Øre. Vaffelhaandklæder 48 Øre, kulorte Lommeterklæder 45×45 cm.
325 Øre pr. Dus.

Fuld Tilfredshed eller Pengene tilbage. Forlang illustreret Katalog.
SÆKKELAGERET, Sct. Annæ Plads 10. København K.

VII.

Javnaðarstevnan í Danmark.

Frælsisstreymurin og uppreistarandin sunnaneftr
í árunum frá 1830—1848 forði, eftir friðarligum
gotum, hitt danska fólkio so langt fram, at eina-
veldio fanaði og ein fólkastjórn, við grundvallar-
lógini av 1849, kom istaðin; men um nakran
arbeiðaraspurning ella nakra socialismu, í líkili
við tær reimingar, sum gingið høvdu um tæy syðru
londini, var ikki tala. Tann fólkarorsla, sum gekk
igjøgnum hitt danska fólkio um várið 1948, var
ein fjóðskapslig ósing, og tær fáu røddir, sum
mældu til eina fólkaliga semju við markioð, har
Danski og Týskt móttust, vóru kovdar við rópum
um „Danmark til Ejderen“. At ein einasti unglingi,
ein studentur, Frederik Dreier, mældi til at endur-
bota stjórnarlagio soleiois, at hin fátæki fekk betri
mannarættindi og lagaligari lívsfor, var lítið givið
getur, og enn minni farið eftir.

Frælsishylgjan, sum gekk yvir Danmark í 1848,
var ein stór borgararorsla, fjóðskapslig og milita-
ristisk; men á ongum hátt socialistisk. Arbeioðarar
og smáborgarar vóru noyddir við at apa seg eftir

Alle bør bruge:

„Rita“ Sæbespaaner.

Skrubbifon „R. A.“

„Tjaldur“ Sæben.

„OKKARA“ Toiletsæber.

De bedste. De færøske. De drejeste.

Kartofler.

Førend De køber,
spørg om Pris i

VAREHUSET



TAÐ SIGST

at eitt kilo av prentusvertu er í virði eins og
eitt kilo av gulli, um hon verður nýtt til lýsingar
og kunngeringar.

Men tað hóskar tíverri ikki altíð. Tað velst
um hvar maður ella handilsfelag lýsa, og fyri
at vera visur í at prentunarsverta verður væl
nýtt og at tað er lonandi at lýsa, eiga tygum at
senda lýsingar til

„Føroya Social-Demokrat“.

Tann ið lýsir mikið, selur nógv.

Hvør vinnandi maður Hvør vinnandi kvinna minst ein lut í Sjóvinnulánsgrunninum.

75

teim stóru og skipa oddborgarafelag sum: „For-
ening til Arbejderklassens Vel“ og „Arbejderfor-
eningen af 1853“. Tað kom ongum arbeioðara til
hugs at krevja særrettindi, hann læt seg fegin leiða
av „andanum frá 48“, sum mest kom til orða í
Orla Lehmanns eldhugandi røðum og Plougs og
Holsts skaldskapi.

Frederik Dreier, sum við rættum er nevndur
hin fyrsti danski javnaðarmaður, var sonur H. V.
Dreiers, assessor við hoff- og statsrættin, hann visti
á ungum aldri eina merkjula meðkenslu við øllum
teimum, sum vóru fátøk og niðurundurkomin, og
í studentarárunum var hann hugfangaður av fræls-
isrørslunum sunnanfrá.

Sum tað somir seg heithugaðum ungmennum,
ið eru magntikin av einari hugsjón, læt Dreier tað
ikki standa við tøm orð, honum fyrsti til verka,
men sum tilik ungmenni, gav hann tí lítið getur,
at mannatífaríð, hann ællaði at starva við, var
lítið fyríbúgi við lata seg ávirka. Fákunnar, ment-
unnarloysi, og kenstar av egnari ómegð, stutt og
greitt: vesaldómsandin lá sum ein marra yvir
arbeiðarlokkinum bæði á bygd og í borgum.

Dreier trúi ikki á, at ein holl frælsislanda-
stjórn kundi standa trygg og varandi á tí kropp-
liga og andaliga vesaldómi, hann sá fyri sær í
Danmark tá, og hugtíkin sum hann var av teirri
nýggju áskoðanini, vildi hann undirbúgva fólka-
frælsi við figgarligum endurbótum, so at lívs-
korini gjørdust lagaligari, og ikki bert við fjóðskaps-
ligum ósingarøðum og innantómari hermensku.
Frá apríl til august 1852 og í februar 1853 gav
Dreier út eitt lítið vikublað, „Samfundets Reform“,
og heri setti hann fram uppskot um at stovna ein

politiskan arbeioðaraflokk, um at krevja valrættin
til ríkisdagin rúmligari, um at taka av tæy gomlu
handverkaralógini og seta istaðin fri og fræls
arbeiðarafelag, um ríkisstuðning framleiðslufelag
millum verksmiðjarbeioðarar og millum jarðarbr-
arar, um stovnan av keypslufelagum og um at
stovna ein fólkabanka. Harumframt skrivaði og
útgav hann ein hóp av bókum og smáskriftum um
nærum øll mogulig samfelagsviðurskiftir. Dreier
hevði til gagns ognad sær allar frælsishugsjónirnar,
ið vóru útgíngnar frá Fraklandi og Týskalandi,
hann var hartil, eins og Weiting og Feuerbach,
ein ramur friteinkjari, ið ikki bert mótarbeiddi
kirkjuni og prestaskapinum, men avnokaði og
royndi at mótpógva lívið eftir deyðan og tilveran
Guðs, sum stjórnara heimsins. „Tá menniskjan er
deyð“, skrivar hann, „so er vítskan stoggað með
alla, og hitt andaliga lívið er líka so deytt sum
hitt kroppsliga.“

»Náttúran er ikki eitt dularfult spæluverk, ein
maskina drivin av loyndum maskinhøllum uppi í
loftinum, (soleiois umtalar hann himmalin), ella
av gudum og andum; men fyríkominararnar koma
við skiftandi ávirkan millum evnini, sum til eru.«
— »Menniskjan er ikki skapt ella vorðin til á
annan hátt enn alt hitt.«

Millum einfalt kristin fólk mátti tilik tala bert
virka frástoytandi, og hóast Dreier í royndum og
gerðum var bæði pliktuppfyllandi og menniskja-
kærligur — hann var góður lækni og virkaði eina
langa tíð sum herlækni, meðan kríggioð vardi —
so betti einki aj koma nakran veg hjá honum.
Hann kundi illa nokk fáa sínar skriftir prentaðar,
og eingin bókahandlari vildi selja tær, so hann var

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter
fra København til
Amerika og Kanada.

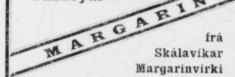
Regelmæssig Afgang fra Kø-
benhavn og Oslo flere Gange
om Måned.

Ingen Pasvisering til Kanada.
Familier med tilstrækkelig
Kapital samt unge Piger til
Husarbejde kan sikres Arbejde
i Canada umiddelbart efter An-
komsten.

Skriv til Agenten:
H. C. Müller, Thorshavn,
eller
Passager-Afdelingen,
Kongens Nytorv 8, København K.

Gerð so væl at spyrja eftir

Sandoyar



Høvar tygara keypmáður tað ikki,
gangið so yvir um breytuna til hin
— hann man helst hava tað.

Licitation.

Hospitalets Forbrug for ½ Aar,
en. 150 Tons magre, harpede
Dampkul, bortliciteres.

Levering efter Aftale. Tilbud
inden Fredag den 13. ds.

Dronning Alexandrines Hospi-
tal, den 5. Septbr. 1929.

Inspektionen.

Føroysku sigarettirnar eru
gjørðar av besta virginia-
tubbakki. Tær eru bæði betri
og nógv størri enn allar út-
lendskar, sum í Føroyum eru
seldar til sama pris.

„Tjaldur“ Sæben bedst
og drejost.

Givið út av
socialdemokratiskum felagum.
Bláðstýrari: M. S. Viðstein.
Prentsmiðja
Føroya Social-Demokrat, Tórshavn.

76